

Seria: Profesorki Super-Babki
Nr: 120
Podseria: artystki
Podseria: uhonorowane godnością „Doctor Honoris Causa”

KAJA DANCZOWSKA

= SKRZYPACZKA

Omawiana/Polecana Książka:

[1] Katarzyna Marczak¹: Kaja. Biografia Kai Danczowskiej. Universitas, Kraków, 2020.

[2] Profesor Kaja Danczowska. Doctor Honoris Causa Akademii Muzycznej w Krakowie, Akademia Muzyczna w Krakowie, 2015.

Motto:

O, dajcie mi te małe skrzypce,
niechaj na skrzypcach wygram,
wiatr i potężną muzykę,
i noc, co taka niezwykła.

Konstanty Ildefons Gałczyński, Ech, muzyka

Bohaterką tego eseju jest słynna polska skrzypaczka Pani Kaja Danczowska². Wielkie inne polskie³ artystki grające na skrzypcach zostały wspomniane (w naszej serii) w odcinkach o numerach 33 oraz 40. Każdy odcinek jest niezależny, eseista jest zawsze oczarowany postacią omawianą w polecanej książce. Były w Polsce niedoścignione wzory opowiadania

¹ <http://www.skrzypczyni.pl/kaja-danczowska/>; o pisaniu tej książki.

² <https://www.amuz.krakow.pl/wydzialy/wydzial-ii-instrumentalny/katedra-skrzypiec-i-altowki/pracownicy-katedry/prof-kaja-danczowska/>; o naszej Bohaterce – na stronie Akademii Muzycznej w Krakowie.

³ Wielki artysta, wirtuoz – należy zwykle do całego Świata, wszędzie jest zapraszany, uznawany, wszędzie swoją muzyką porusza serca ludzi; to właśnie miara takiej „wielkości”. Inne artystki w naszej serii grające i/lub śpiewające – patrz eseje o numerach [27, 32, 78, 79].

o Bohaterkach, czyli pogadanki wygłaszane przez Barbarę Wachowicz oraz Bogusława Kaczyńskiego. Gdy się ich słuchało – zawsze było się przekonany o wielkości, oryginalności i innych wspaniałych cechach propagowanej postaci. Eseista chciałby choć trochę ich naśladować. Kiedyś mówiono „muzyka łagodzi obyczaje”, ale jaka muzyka? Słuchanie muzyki wykonywanej na skrzypcach na pewno tak. Ale, czego się obecnie powszechnie słucha???

Publikacja [2]⁴ to wydawnictwo okolicznościowe, o 48 stronach. Zawiera kopię dyplomu honorowego wypisanego po łacinie, odpowiednią Uchwałę Senatu Akademii z dnia 24 czerwca 2015 roku. Następnie mamy życiorys naszej BOHATERKI, zakończony zdjęciem portretowym ze skrzypcami. Kolejny rozdział to Laudacja wygłoszona przez prof. dra hab. Zdzisława Łapińskiego opisująca dorobek koncertowy i dydaktyczny Artystki, Skrzypaczki, Maestry. Trudno słowami opisywać muzykę – wspomniane są Jej poprzedniczki – właśnie te z naszej serii. Zamieszczono też trzy recenzje opracowane z okazji tej Uroczystości – profesorów Romana Lasockiego, Tomasza Strahla oraz Mieczysława Szelezera. Tę publikację kończy treść wystąpienia samej Pani Profesor jako uhonorowanej dyplomem – jako już *Doktor Honoris Causa*. Maestra wspomina swoich profesorów Adama Riegera oraz Eugenię Umińską. Zwraca uwagę na środowisko: rodzinę oraz Kraków z Wawelem, dodaje, że tu po każdym z koncertów na całym świecie – wracała do domu (do Krakowa) jak do jakiegoś raj, oazy spokoju (parafraza eseisty). Na zakończenie zamieszczono zdjęcie Heroiny, gdzieś na ocenie, na jachcie (!!), pogrążona jest w zadumie – podpis mówi, że jest w drodze na koncert mający się odbyć w Japonii ...

To dobra tradycja akademicka, aby wydawać takie publikacje, uwieczniają uroczyste wydarzenie na Uczelni. Trzeba wybrać się do biblioteki⁵, aby poczytać...

Autorką książki [1] jest Katarzyna Marczak⁶ sama będąc wybitną osobowością. Książkę wydało w zeszłym roku prestiżowe wydawnictwo z Krakowa. Autorka zaczyna od

⁴ Dostępna m.in. w Bibliotece Akademii Muzycznej w Katowicach, gdzie ze zbiorów korzystał eseista.

⁵ Eseista korzystał z zasobów Biblioteki Akademii Muzycznej w Katowicach.

⁶ „Katarzyna Marczak – klarncistka, teoretyczka muzyki, dziennikarka. W 2009 roku obroniła doktorat (DMA in Clarinet Performance) na uczelni University of British Columbia w Vancouver (Kanada). Autorka artykułów o tematyce muzyczno-publicystycznej w czasopismach i książeczkach. [...] Zajmowała się muzyką współczesną i kameralistyką, prowadziła Centrum Muzyki i Muzykoterapii „Gaia” oferujące zajęcia muzyczne dla dzieci i niemowląt. Interesują ją ludzie i ich historie [...]” skrócone ze strony.

<https://universitas.com.pl/produkt/3956/Kaja-Biografia-Kai-Danczowskiej;>

podziękowań za pomoc w pisaniu książki, udostępnianiu materiałów – jest tego cała strona(!), ale oczywiście największe dzięki kierowane są do naszej BOHATERKI – udostępniła kilkadziesiąt zdjęć, fragmenty korespondencji, kopert, listów, telegramów, programów z dedykacjami wielkich sław muzyki światowej, z którymi koncertowała, okładki płyt itd. itp. Książka liczy 437 stron. Ma miękkie okładki, jest sklejana, ale wewnętrzne marginesy są w miarę szerokie, więc daje się otwierać książkę do czytania.

Mamy jako rysunek 1 wyciąg z aktu chrztu dziadka Dezyderiusza Danczowskiego z roku 1891, w języku węgierskim, bo urodził się on w miejscowości Battonya. W wieku 16 lat uczył się we Lwowie w szkole muzycznej w klasie wiolonczeli. Zatem tradycje muzyczne w rodzinie sięgają XIX wieku. Dalsze studia dziadek odbył w Lipsku. Nie było Polski, z Austro-Węgier, młody człowiek wyjechał do Cesarstwa Niemieckiego. Opisane są kolejne dalsze życia dziadka – Rosja – Kijów oraz Taganrog (związany z Antonim Czechowem)... Koniec I wojny światowej – Danczowski w latach 1923-1932 przybywał w Stanach Zjednoczonych, władał podobno siedmioma językami. Potem II wojna światowa. Jego córka Beatrycze to mama Kai. Babcia Kai zginęła w Oświęcimiu. Niestety małżeństwo rodziców Kai się rozpadło – a Ona nosi nazwisko swojej mamy.

Książka jest niezwykle urocza, szczegółowa, ciepła... Strona 65 zdjęcia Bohaterki z nauczycielką gry na skrzypcach – wspomnianą już – Panią Profesor Eugenią Umińską. Kaja ma może 8 lat. Trzeba było zaczynać ciężką pracę jako dziecko, aby zostać kiedyś wirtuozem. Z treści oraz zdjęć widać uroczy związek mamy z córeczką (Beatrycze z Kają) – zdjęcie str. 67 – na schodach kościoła opactwa w Tyńcu. Z kolei na stronie 323 jest na zdjęciu Pani Kaja z córką Justyną.

Kaja Danczowska ukończyła Akademię Muzyczną w Krakowie.

Ciekawe – nauczycielem Kai był Dawid Ojstrach⁷, światowa sława. Stypendium do Moskwy – w czasach socjalizmu było możliwe, ale tylko dla kogoś obdarzonego wielkim talentem. Są zdjęcia z lekcji z mistrzem oraz z Sylwestra 1971 z domu Dawida!!! (jest jeszcze inny uczeń Vaclav Hudeček). Muzyka przetłumuje bariery krajów i systemów. Ostatnie zdjęcie przed Moskiewskim Konserwatorium z Mistrzem jest z roku 1974.

Następnie konkursy, nagrody..... Z Wikipedii „Maestra jest laureatką krajowych i międzynarodowych konkursów skrzypcowych. W 1959 zajęła 1. miejsce na Ogólnopolskim Konkursie Skrzypcowym we Wrocławiu. W 1967 zdobyła 3. nagrodę na **V Międzynarodowym Konkursie Skrzypcowym im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu**. W 1969 zdobyła 2. nagrodę na Konkursie Skrzypcowym im. A. Curci w Neapolu. W 1970 roku zdobyła 2.

⁷ https://pl.wikipedia.org/wiki/Dawid_Ojstrach; o nauczycielu Kai w Wikipedii.

nagrodę na Konkursie Wykonań Muzycznych w Genewie. W 1975 zdobyła 3. nagrodę na Międzynarodowym Konkursie Radiowym w Monachium (strony 272-281). Rok później zdobyła srebrny medal na Międzynarodowym Konkursie Muzycznym im. Królowej Elżbiety Belgijskiej w Brukseli (str. 282 – zdjęcie)”.

Potem światowe i ogólnopolskie tour-y z koncertami, cały świat stoi przed Nią... Wesejach nie streszcza się nigdy całych książek – trzeba samemu sięgnąć po oryginał – książka niszowa – więc pewnie w bibliotece⁸.

Rozdział na stronie 264 „Adiunkt i docent” – nasza Bohaterka została zatrudniona na uczelni, którą kończyła. Na inaugurację zagrała koncert z Panią Profesor Elżbietą Stefańską-Lukowicz⁹ (klawesyn). Potem została profesorem tytularnym.

Koncertowała i nagrywała płyty z pianistą Krystianem Zimermanem.

Koncertowała ze swoją córką Justyną – co za szczęście, co za radość widzieć córkę, która też odnosi sukcesy! Wspólna płyta – strona 336 – widzimy zdjęcie okładki ich longplay-a z utworami Karola Szymanowskiego.

„Kariera, praca, życie” – to rozdział IX – zaczynający się na stronie 391. To podsumowanie działalności artystycznej oraz kilka informacji z życia prywatnego...

Warto sięgnąć po tę książkę.

---

⁸ Eseista korzystał ze zbiorów BIBLIOTEKI Akademii Muzycznej w Katowicach.

⁹ Będzie bohaterką jednego z kolejnych odcinków.

Polskie przysłowie¹⁰:

„STARE – TO SĄ DOBRE: FORTEPIAN I SKRZYPCE”

LINKI

1. <https://culture.pl/pl/tworca/kaja-danczowska>; portal CULTURE.
2. <https://gazetakrakowska.pl/slynnamama-znanej-corki/ar/293846>; o muzycznej rodzinie.
3. <https://dziennikpolski24.pl/kaja-danczowska-byla-w-tym-pociagu/ar/3123152>; o katastrofie.
4. <https://www.malopolska.pl/aktualnosci/kultura/koncert-jubileuszowy-kai-danczowskiej>; jubileusz.

Klipy wysłuchane przez eseistę w trakcie pisania niniejszego odcinka.

5. https://www.youtube.com/watch?v=xsH16q_tTec; //genialny performance; gdy poczekamy usłyszymy dalsze nagrania.
6. <https://www.youtube.com/watch?v=VHako7vI6UI>; koncert z Justyną.
7. <https://www.youtube.com/watch?v=9TnMhvQFWHc>; z Krystianem Zimmermannem // Karol Szymanowski, Mythes Op.30: Narcisse.
8. <https://www.youtube.com/watch?v=M4CiWsAucbE>; z Mają Nosowską przy fortepianie.
9. <https://www.youtube.com/watch?v=RwKClkgAibg>; utwór Krzysztofa Pendereckiego¹¹.

Inne Publikacje

Kaja Danczowska: [Eugenia Umińska : dama wiolinistyki we wspomnieniach Kai Danczowskiej](#); Opracowanie Katarzyna Marczak, Wyd. Akademii Muzycznej w Krakowie, Kraków 2019.

---

¹⁰ <http://przyslowia-polskie.pl/slowo/skrzypce>; o skrzypcach.

¹¹ [Justyna Danczowska](#) – córka Artystki

Krzysztof Penderecki - Druga Sonata na skrzypce i fortepian. Kaja Danczowska - skrzypce, Sławomir Cierpiak - fortepian. Kraków Aula Florianka 8.12. 2018. Nagranie live, zrobiłam je niestety telefonem, ale myślę, że i tak stanowi cenną pamiątkę.

ZDJĘCIA PRZY OKAZJI

Instrumenty smyczkowe

Instrumenty smyczkowe w
Salonie Muzycznym ELPA w Bielsku-Białej.

Zdjęcia z Muzeum Fortepianów w Pałacu w Ostromecku koło Bydgoszczy
Maestra grywała w duecie z Krystianem Zimmermanem

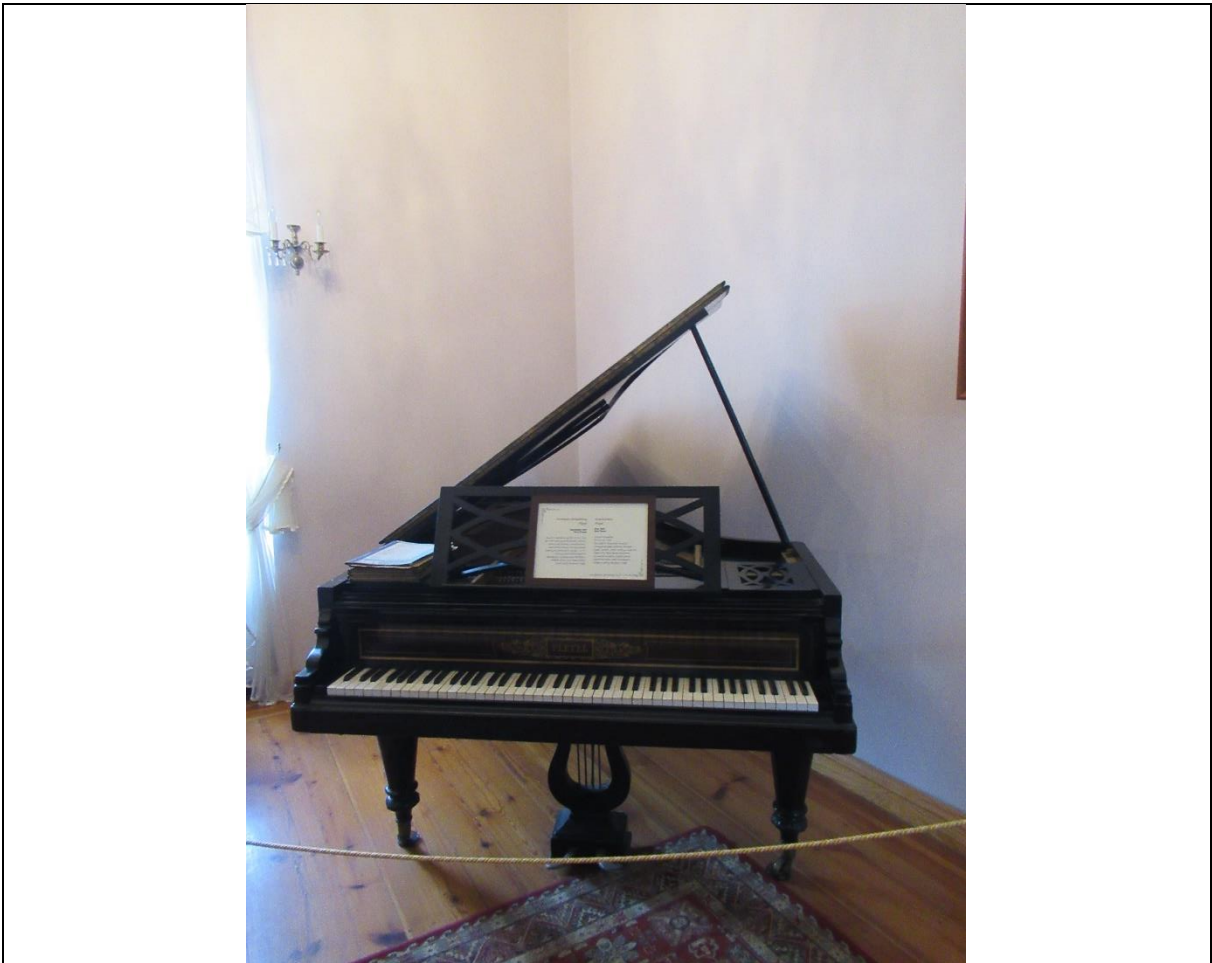

Chopin bywał w okolicach Bydgoszczy i Torunia
m.in. w Szafarnii

Na zdjęciu – Twórca muzeum Andrzej Szwalbe (Dyrektor Filharmonii Pomorskiej)

Widok z okna Pałacu na okolicę – dolina rzeki Wisły

Rzeźba na ulicy w Bydgoszczy

Zdjęcia wykonał: Stan Zawiślak (eseista)

Dodatek

Strona internetowa z informacją o Doktoracie Honoris Causa dla naszej Heroiny:

Doktorat Honoris Causa dla prof. Kai Danczowskiej i koncerty skrzypczki w Krakowie

Kultura | Wtorek, 2016.02.23 11:45 | Edytowany Poniedziałek, 2020.05.31 09:58

25 lutego 2016r. o godz. 12:00 w Auli „Florianka” przy ul. Baszowej 8 odbędzie się uroczyste posiedzenie Senatu z okazji Święta Akademii Muzycznej w Krakowie oraz nadania godności Doktora Honoris Causa Akademii Muzycznej w Krakowie Pani Profesor Kai Danczowskiej.

Fot. Paweł Zopandowski - Biko, mat.pracownik

Wydarzeniu towarzyszyć będzie koncert, który odbędzie się o godzinie 18:00 w Filharmonii im. K. Szymanowskiego w Krakowie.

Najnowsze

- 18:57 Premier odwiedził buszówkę zespołu szkolno-pracowniczego w Zakopanem
- 18:45 Ministerstwo transportu Grupy Wyszehradzkiej podpisało w Krakowie deklarację o współpracy <https://local.mikizlb.org>
- 18:34 Kraków: linia tramwajowa do Międzyzdrojów ma ruszyć w 2024 roku <https://local.fm2n4989b>
- 17:53 „Złotnie” po raz pierwszy w Narodowym Starym Teatrze
- 16:40 Ministerstwo transportu Grupy Wyszehradzkiej podpisało w Krakowie deklarację o współpracy
- 16:40 WŁADZA MIASTO: WYKONAJMY OZWADY „SZANUJMY OZWADY”
- 16:31 Naukowiec Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie pomaga pszczy się temu przed owadami
- 16:01 Wyróżnienia dla sportowców w Zakopanem
- 16:37 Po 85 latach przywrócono Korfartanemu honorowe obywatelstwo
- 16:25 Kraków: linia tramwajowa do Międzyzdrojów ma ruszyć w 2024 roku
- 14:53 Mieszkańcy ul. Żółtej w Nowym Sączu od ponad 50 lat walczą o bezpieczny dojazd do swoich domów <https://local.twofp8dgl>
- 14:24 Radio Miasto Zakopanem wręczyło nagrody dla sportowców i trenerów
- 13:55 LO1 uruchomił loty z Krakowa do Bydgoszczy